

Soudní procesy se samozřejmě nekonaly jen se členy nejvyššího vedení KSČ, ale zejména s těmi, kteří byli v očích soudruhů nepřáteli režimu. Reakčníci, členové odboje a jednoduše lidé, kteří se nehodlali smířit s tím, co se okolo nich děje, a podřídít se otřesným podmínkám toho, čemu se nyní říkalo život.

Jedním z největších nepřátel komunismu byly konkurenční víry, takže i křesťanství. Symbolem nenávisti k věřícím se stal farář Josef Toufar, který byl ubit během vyšetřování takzvaného číhoštského zázraku, kdy se v průběhu jeho kázání měl začít pohybovat kříž v kostele. Toufar byl obviněn z toho, že celý zázrak byl podvod z jeho strany. O dva měsíce později se rozjely Akce K a Akce Ř, zátahy na řeholní řády, jejichž výsledkem byla internace tisíců řeholníku a řeholnic a zabavení majetku klášterům.

Asi nejznámějším, nejděsivějším a zároveň nejrozsáhlejším byl politický monstrproces s doktorkou Miladou Horákovou a údajnou záškodnickou skupinou, která měla čítat desítky lidí po celé republice. Po vykonstruovaných obviněních došlo ke čtyřem justičním vraždám. Jednou z obětí byla právě i Milada Horáková, politička a právnička, která stála u počátků feminismu v Československu a zasazovala se o novely v rodinném právu. Její hrdinství a odhodlanost se staly symbolem odporu pro zločlní totality a jsou platné a oslavované i dnes.

Událostí, kterou režim v rámci propagandy obrátil úplně naruby, byla vražda tří komunistických funkcionářů v Babicích. Soudruzi tehdy čin označili za konání protistátní skupiny, údajně vedené ze zahraničí, a Babice byly záminkou k likvidaci rolníků a kněží a dalšímu kolu politických procesů. Po sametové revoluci se objevily spekulace o tom, že Ladislav Malý, který byl jedním z aktérů případu, byl ve skutečnosti agentem provokatérem StB a celá akce byla záminkou k likvidaci desítek lidí, ale žádné přesvědčivé důkazy doposud nikdo nedoložil.

Za hory za doly

Symbolem krvavého protestu a touhy po svobodě se v padesátých letech stala odbojová skupina bratří Mašínů. Ctirad a Josef byli syny legendárního člena protinacistické válečné skupiny Tři králové, Josefa Mašína staršího, a revoltu proti totalitě měli v krvi i ve výchově.

V roce 1953 se s dalšími členy skupiny, Milanem Paumerem, Václavem Švédou a Zbyňkem Janatou, pokusili doslova prostřílet do Německa. Spolu s nimi to nakonec zvládl jen Paumer, Švéda i Janata byli zajati a popraveni.

Paradoxní je, že Mašíni se sami stali obětí propagandy režimu, protože uvěřili tomu, že odbojová činnost je rozsáhlá. Věřili, že ve svém snažení rozhodně nejsou sami a po čase se do Československa vrátí svrhnout režim se zbytkem velké organizované skupiny. Ta ale neexistovala a Mašíni se před sametovou revolucí domů už nepodívali. Nechali za sebou matku a sestru, které statečně snášely tresty za jejich činnost po zbytek svých životů. Názory na činy Mašínů rozdělují společnost – někdo je považuje za hrdiny, někdo za vrahy, kteří během svého útěku zabili několik nevinných lidí.

Útěky z Československa probíhaly všemi možnými i nemožnými způsoby. Kaplan Josef Škop se v roce 1957 rozhodl z republiky dostat po dně řeky a sestrojil si k tomu důmyslný skafandr. Bohužel ale podcenil sílu proudu a jeho tělo objevil strážný v německém přístavu.

Rodina Uhlíkova úspěšně překonala hranice v obrněném transportéru, který Václav Uhlík objevil v lese a tvrdil, že jej bude používat ke svážení dřeva. Nakonec do něj místo dřeva naložil svou rodinu a na druhý pokus v roce 1953 úspěšně překonali hranice s Německem. Vozidlo dostalo přezdívku tank svobody.